

UDKAST

Forslag

til

**Lov om ændring af straffeloven og lov om valg af danske
medlemmer til Europa-Parlamentet**

(Beskyttelse af sammensætningen af valgte organer mod påvirkning
af ydelse, tilbud m.v. af formuefordele)

§ 1

I straffeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1294 af 7. november 2025,
som ændret ved § 1 i lov nr. 263 af 11. februar 2026, § 2 i lov nr. 358
af 3. marts 2026, § 17 i lov nr. 764 af 8. september 2026 og § 6 i lov
nr. 766 af 8. september 2026, foretages følgende ændring:

1. I § 117 indsættes som *stk. 2* og *3*:

»*Stk. 2.* Samme straf finder anvendelse på den, som yder, lover eller
tilbyder formuefordel for at påvirke et medlem af Folketinget eller
kommunale eller andre offentlige råd eller myndigheder til varigt eller
midlertidigt at fratræde eller søge at fratræde hvervet eller for at
påvirke en person, der har adgang til at indtræde i disse forsamlinger,
råd eller myndigheder, til at undlade eller søge at undlade dette.

Stk. 3. Samme straf finder endvidere anvendelse på et medlem af
Folketinget eller kommunale eller andre offentlige råd eller
myndigheder, som modtager, fordrer eller lader sig tilsige
formuefordel for varigt eller midlertidigt at fratræde eller søge at
fratræde hvervet, og på en person, der har adgang til at indtræde i
disse forsamlinger, råd eller myndigheder, og som modtager, fordrer
eller lader sig tilsige formuefordel for at undlade eller søge at undlade
dette.«

§ 2

I lov om valg af danske medlemmer af Europa-Parlamentet, jf.
lovbekendtgørelse nr. 1136 af 22. september 2025, foretages
følgende ændring:

27. oktober 2026

J.nr.: 23-001342-65

Folketinget
Christiansborg
1218 København K
3337 5500
ft@ft.dk
www.ft.dk

1. I § 46, stk. 4, ændres »Borgerlig straffelovs §§ 116 og 117« til:
»Straffelovens § 116 og § 117, stk. 1,«, og som 2. pkt. indsættes:
»Straffelovens § 117, stk. 2 og 3, finder tilsvarende anvendelse med
hensyn til danske medlemmer og personer med adgang til at blive
danske medlemmer af Europa-Parlamentet.«

§ 3

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

§ 4

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets baggrund og formål

Efter at det i forsommeren 2025 blev offentligt kendt, at et medlem af Moderaternes folketingsgruppe var blevet tilbudt et beløb svarende til en vis periodes folketingsvederlag, hvis han ville nedlægge sit mandat som folketingsmedlem, drøftede Udvalget for Forretningsordenen sagen og de principielle problemstillinger, den rejser, på sit møde den 26. juni 2025.

Den 2. juli 2025 afgav udvalget en beretning om disse spørgsmål (beretning nr. 6, folketingsåret 2024-25, om visse spørgsmål om ydelse af økonomiske fordele i forbindelse med nedlæggelse af et folketingsmandat).

I beretningen udtalte et flertal i udvalget (Danmarksdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten, Dansk Folkeparti og Alternativet) tiltrådt af Radikale Venstres observatør i udvalget bl.a. følgende:

»*Flertallet* ser med alvor på forløbet. I Danmark bygger vores demokrati på, at mandater ikke er noget, man kan handle med. Det

skal ikke være muligt at købe sig til en anden sammensætning af Folketinget end den, vælgerne har bestemt. Derfor er det også dybt bekymrende, hvis der – uanset hvem der betaler – bliver tilbudt penge for at få et folketingsmedlem til at trække sig.

Derfor har *flertallet* besluttet at igangsætte et arbejde, der skal munde ud i klare regler. Målet er, at det bliver tydeliggjort, at det er forbudt at love, tilbyde eller give økonomiske fordele for at få et medlem til at opgive sit mandat – og at det også skal være forbudt at forsøge. Folketingets Administration skal nu i gang med at udarbejde forslag til modeller for, hvordan det kan gennemføres, og Justitsministeriet og andre relevante myndigheder vil blive inddraget i arbejdet.«

Et mindretal i udvalget (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne) udtalte i beretningen bl.a. følgende:

»Som forløbet er beskrevet i pressen, har det givet anledning til en diskussion om mere principielle spørgsmål.

Efter Folketingets Administrations opfattelse er grundlovens § 56 ikke til hinder for, at en leder af eller anden repræsentant for et politisk parti forsøger at overbevise et folketingsmedlem om at nedlægge sit mandat, f.eks. som led i en gensidig aftale. Bestemmelsen er efter administrationens opfattelse heller ikke til hinder for, at den pågældende partileder m.v. stiller vedkommende folketingsmedlem en fordel, herunder en økonomisk gevinst, i udsigt, hvis medlemmet vælger at følge opfordringen om at nedlægge sit mandat. Vælger medlemmet at tage imod et sådant tilbud, vil det dog ikke kunne gennemtvinges, at vedkommende faktisk skal nedlægge mandatet.

Der vil være en række situationer, hvor det er anerkendelsesværdigt for et folketingsmedlem at nedlægge sit mandat for f.eks. at tiltræde i en stilling i det offentlige eller i det private erhvervsliv. Eksempelvis kan folketingsmedlemmer tilbydes stillinger i udenrigstjenesten. Der vil også være situationer, hvor det kan give mening at indlede drøftelser om omstændighederne for nedlæggelse af sit hverv i forbindelse med sygdom el.lign.

Da der er tale om mere principielle spørgsmål, er det afgørende, at Folketinget gør sig grundige overvejelser, inden der eventuelt lovgives herom. Mindretallet opfordrer derfor Folketingets Administration til – med inddragelse af Justitsministeriet og andre relevante myndigheder

– at igangsætte et arbejde, hvor der overvejes fordele og ulemper ved yderligere regulering på området.«

Til brug for opfølgningen på beretningen anmodede Folketingets direktør ved breve af 3. juli 2025 til Justitsministeriets og Indenrigs- og Sundhedsministeriets departementschefer de to ministerier om at redegøre for gældende ret på området inden for deres ressort og, i det omfang det ikke allerede var i strid med gældende ret, om at komme med forslag til mulige modeller inden for deres ressortområder, der skulle sikre, at det ikke fremover skulle være tilladt at yde, love eller tilbyde en økonomisk fordel til et folketingsmedlem for at nedlægge sit mandat, ligesom det samme skulle gælde for forsøg.

Departementscheferne besvarede henvendelsen i et fælles brev af 5. september 2025.

Om forholdet til gældende ret fremgik det af brevet, at Justitsministeriet var enig i en vurdering, som Folketingets Administration havde anlagt i et notat til brug for drøftelsen i Udvalget for Forretningsordenen den 26. juni 2025, jf. UFO alm. del – bilag 54, folketingsåret 2024-25, hvorefter grundlovens § 56 ikke er til hinder for, at andre forsøger at overbevise et folketingsmedlem om at nedlægge sit mandat, eller for, at der stilles det pågældende medlem en økonomisk fordel i udsigt, hvis medlemmet vælger at følge opfordringen.

Med hensyn til gældende ret i relation til straffeloven henvistes i brevet til justitsministerens besvarelse af 20. august 2025 af et spørgsmål fra Udvalget for Forretningsordenen (UFO alm. del – spørgsmål 13, folketingsåret 2024-25). I denne besvarelse gennemgik Justitsministeriet betingelserne for straf efter straffelovens § 122 om aktiv bestikkelse og juridisk teori i tilknytning hertil, men afholdt sig under henvisning til domstolenes kompetence sig fra at forholde sig til, om forskellige nærmere situationer, der var nævnt i spørgsmålet, konkret ville kunne straffes efter bestemmelsen.

Om gældende ret i relation til valglovgivningen fremgik det af departementschefernes brev, at der ikke i valglovgivningen findes noget forbud mod betaling for at nedlægge et mandat. Det var imidlertid Indenrigs- og Sundhedsministeriets vurdering, at et folketingsparti ikke kan anvende offentlig partistøtte udbetalt i medfør

af partistøtteloven til en økonomisk kompensation til et folketingsmedlem for at nedlægge sit mandat.

Med hensyn til spørgsmålet om udformning af et strafbelagt forbud mod at yde, love eller tilbyde en økonomisk fordel til et folketingsmedlem for at nedlægge sit mandat oplyste departementscheferne, at et forbud eksempelvis vil kunne gennemføres i enten straffeloven eller valglovgivningen. Udarbejdelse af egentlige modeller for et sådant forbud ville imidlertid kræve politisk stillingtagen til en række principielle spørgsmål, herunder om den nærmere afgrænsning af et sådant forbud.

Departementscheferne henviste i den forbindelse til, at der bl.a. ville skulle tages stilling til, hvilke økonomiske fordele der skal være omfattet af forbuddet. Hvis forbuddet skulle omfatte andet end egentlige pengebeløb, skulle der tages stilling til, om et forbud eksempelvis skulle omfatte udpegning af et folketingsmedlem til en international post, en bestyrelsespost i en offentlig ejet virksomhed el.lign. Der ville også skulle tages stilling til, hvilke fysiske og juridiske personer der skal være omfattet af forbuddet, og hvis forbuddet skulle omfatte betaling fra virksomheder, skulle der tages stilling til, om ansættelse i et job i det private erhvervsliv, som forudsætter nedlæggelse af mandatet, også skulle være omfattet.

Parallelt hermed gennemførte Folketingets Administration som led i opfølgningen på beretningen en forespørgsel blandt øvrige parlamentsadministrationer i Europa om retstilstanden på området i de forskellige lande.

Af de besvarende parlamenter var der ingen, der oplyste at have regler, der specifikt og eksplicit forbyder, at et parlamentsmedlem tilbydes eller modtager en økonomisk fordel til gengæld for at nedlægge sit mandat. Enkelte parlamenter oplyste, at man vurderede, at et sådant forhold ville være i strid med andre regler, herunder strafferetlige regler om aktiv og passiv bestikkelse eller adfærdskodekser, etiske retningslinjer m.v. for parlamentsmedlemmer.

Udvalget for Forretningsordenen drøftede på ny sagen på et møde den 6. oktober 2025, hvor også justitsministeren og indenrigs- og sundhedsministeren deltog. Til brug for drøftelsen var der foruden de to departementschefers svar og svarene fra forespørgslen til andre europæiske parlamentsadministrationer og et notat med

sammenfatning heraf omdelt et kort notat fra Folketingets Administration, hvor administrationen opridsede fire overordnede muligheder for regulering: En regulering i straffeloven i tilknytning til lovens almindelige regler om aktiv og passiv bestikkelse, en regulering i straffeloven i tilknytning til reglerne i § 117, nr. 4 og 5, om aktiv og passiv bestikkelse for at påvirke nogen til at stemme på en vis måde til valg eller til at undlade at stemme, en regulering i folketingsvalgloven i tilknytning til reglerne i § 12 c og § 32 a om aktiv bestikkelse i forbindelse med opstilling til folketingsvalg og en form for kodeks om spørgsmålet, som f.eks. kunne indgå i en beretning afgivet af Udvalget for Forretningsordenen.

På mødet den 6. oktober 2025 rekapitulerede ministrene nogle af de spørgsmål, som ville kræve politisk afklaring i forbindelse med en lovregulering, men fremkom ikke med konkrete bud på en sådan afklaring. Ministrene oplyste, at det i det væsentligste var et lovteknisk spørgsmål, om man ville regulere spørgsmålet i straffeloven eller i valglovgivningen. På baggrund af mødet blev ministrene anmodet om at indhente nærmere oplysninger fra lande, hvis parlamenter havde oplyst, at ydelse af en økonomisk fordel mod et parlamentsmedlems mandatnedlæggelse efter deres landes lovgivning ville være forbudt, herunder fra Finland, og herefter vende tilbage til udvalget om sagen.

Justitsministeriet sendte herefter den 12. januar 2026 Udvalget for Forretningsordenen en oversigt over oplysninger om retstilstanden i Luxembourg, Finland, Spanien og Polen, som var indhentet via Udenrigsministeriet og ambassaderne i de pågældende lande, jf. UFO alm. del – bilag 30.

Udvalget for Forretningsordenen drøftede på den baggrund på ny sagen på sit møde den 28. januar 2026. Her blev det besluttet at anmode Folketingets Administration om at bistå med at udarbejde et udkast til lovforslag på baggrund af de hidtidige overvejelser i udvalget om emnet.

2. Forslagsstillernes overvejelser

Forslagsstillerne finder, at det er meget væsentligt for det danske demokrati, at folketingsmandater ikke må være noget, man kan handle med, og at det ikke må være muligt at bruge økonomiske tilskyndelser til at tilvejebringe en anden sammensætning af

Folketinget end den, der ellers ville gælde. Dette bør fremgå klart af lovgivningen og være strafsanktioneret.

Forslagsstillerne konstaterer, at den gældende valglovgivning ikke indeholder bestemmelser, der forbyder og strafsanktionerer ydelse eller modtagelse af økonomiske fordele for nedlæggelse af et folketingsmandat eller forsøg herpå, og at det i det mindste ikke med sikkerhed kan lægges til grund, at straffelovens gældende regler omfatter en sådan handlemåde. Forslagsstillerne anser dette for en mangel i lovgivningen, som forslagsstillerne med dette lovforslag vil råde bod på.

Forslagsstillerne har med interesse noteret sig de tilvejebragte oplysninger om retstilstanden i visse andre europæiske lande, særlig i Finland, hvor man har regler om aktiv og passiv bestikkelse, der specifikt omfatter parlamentsmedlemmer, og hvor det vurderes, at disse bestemmelser også vil omfatte ydelse og modtagelse af en økonomisk fordel for et medlems nedlæggelse af sit mandat. Forslagsstillerne finder dog, at spørgsmålet i en dansk sammenhæng bør reguleres med større entydighed, så der ikke kan herske nogen tvivl om, at denne form for bestikkelse er omfattet.

Det overordnede formål med de nye bestemmelser, som forslagsstillerne ønsker indført, skal være at beskytte, at Folketingets og andre valgte organers sammensætning alene bestemmes af vælgernes viljestilkendegivelse på valgdagen. Dette skal naturligvis som hidtil gælde med det forbehold, at medlemmerne har mulighed for selv at vælge at nedlægge deres mandat, hvorved den bedst berettigede stedfortræder, der er villig til det, indtræder i stedet, men denne proces må ikke lovligt kunne påvirkes af ydelse af eller løfter om økonomiske fordele.

Straffelovens § 117 indeholder allerede bestemmelser, der beskytter valghandlingens integritet mod utilbørlig påvirkning af økonomiske fordele eller løfter herom. Paragraffen fastsætter således straf af bøde eller fængsel indtil 2 år bl.a. for den, som ved valg til Folketinget, Færøernes lagting eller kommunale eller andre offentlige råd eller myndigheder yder, lover eller tilbyder formuefordel for at påvirke nogen til at stemme på en vis måde eller til at undlade at stemme, og for den, som modtager, fordrer eller lader sig tilsige formuefordel for at stemme på en vis måde eller for at undlade at stemme.

Forslagsstillerne anser af de ovenfor nævnte grunde de regler, som nu ønskes indført, som et naturligt komplement til disse regler og foreslår derfor, at de nye bestemmelser indføres i straffeloven i tilknytning hertil og med samme strafamme, så ikke alene stemmeafgivningen, men også det mandat, som er resultatet af stemmeafgivningen, beskyttes.

3. Gældende ret

Straffelovens § 117, jf. § 116, hjemler straf af bøde eller fængsel i indtil 2 år for forskellige handlinger, som kan kompromittere integriteten i valg til offentlige organer og folkeafstemninger.

Efter bestemmelsens nr. 1 straffes den, som ved sådanne valg og afstemninger uberettiget skaffer sig eller andre adgang til at deltage i afstemningen. Efter nr. 2 straffes den, som ved ulovlig tvang, jf. straffelovens § 260, ved frihedsberøvelse eller ved misbrug af overordnelsesforhold søger at formå nogen til at stemme på en bestemt måde eller til at undlade at stemme. Efter nr. 3 straffes den, som ved svig bevirker, at nogen mod sin hensigt afholder sig fra at stemme, eller at hans stemmeafgivning bliver ugyldig eller virker anderledes end tilsigtet. Efter nr. 4 straffes den, som yder, lover eller tilbyder formuefordel for at påvirke nogen til at stemme på en vis måde eller til at undlade at stemme. Efter nr. 5 straffes den, som modtager, fordrer eller lader sig tilsige formuefordel for at stemme på en vis måde eller for at undlade at stemme.

Bestemmelserne i § 117, nr. 1-5, omfatter i kraft af henvisningen til § 116 valg til Folketinget, Færøernes lagting og kommunale eller andre offentlige råd eller myndigheder. Ved en henvisning i europaparlamentsvalglovens § 46, stk. 4, er straffelovens §§ 116 og 117 desuden gjort tilsvarende anvendelige for valg til Europa-Parlamentet.

4. Den foreslåede ordning

4.1. Generelt

Det foreslås, at der i tilknytning til de eksisterende bestemmelser i straffelovens § 117 om beskyttelse af valghandlingens integritet indføres lignende bestemmelser, der også skal beskytte valgresultatets integritet. Det skal ske ved at forbyde ydelse af, løfter

om, tilbud om såvel som modtagelse af, fordring på eller modtagelse af tilsagn om formuefordele for varigt eller midlertidigt at fratræde eller søge at fratræde et hverv som medlem af en valgt forsamling eller for at undlade at tiltræde et sådant hverv, som man har adgang til.

Konkret foreslås der i § 117 indsat to nye stykker, som skal kriminalisere henholdsvis de »aktive« og de »passive« tilfælde.

4.2. »Aktive« tilfælde

Det foreslåede § 117, stk. 2, indebærer, at samme straf som i stk. 1 – dvs. bøde eller fængsel indtil 2 år – vil finde anvendelse på den, som yder, lover eller tilbyder formuefordel for at påvirke et medlem af Folketinget eller kommunale eller andre offentlige råd eller myndigheder til varigt eller midlertidigt at fratræde eller søge at fratræde hvervet eller for at påvirke en person, der har adgang til at indtræde i disse forsamlinger, råd eller myndigheder, til at undlade eller søge at undlade dette.

De omfattede hverv vil dermed være de samme som dem, hvortil valghandlingen er beskyttet efter reglerne i § 116, stk. 1, og § 117, dog ikke medlemskab af Færøernes lagting. Reglerne vil dermed kun gælde for offentlige hverv, som beror på valg, og ikke på andre former for offentlige eller private hverv. Undtagelsen af medlemskab af Færøernes lagting skal ses i lyset af, at Færøerne pr. 1. marts 2010 har overtaget lovgivningskompetencen på det strafferetlige område.

Det at yde, love eller tilbyde formuefordel forudsættes at skulle forstås på samme måde som de lignende formuleringer andre steder i straffeloven, herunder i § 117, nr. 4, og i § 122 om aktiv bestikkelse af personer, der virker i dansk, udenlandsk eller international offentlig tjeneste eller hverv.

Det vil være en betingelse for strafbarhed efter bestemmelsen, at formuefordelen ydes, loves eller tilbydes med den konkrete hensigt, at det pågældende medlem skal fratræde eller søge at fratræde sit hverv. Det vil dermed falde uden for det strafbare område f.eks. at tilbyde et medlem af en af de omfattede forsamlinger m.v. en ansættelse, bestyrelsespost eller anden stilling, hvis varetagelse i praksis forudsætter, at personen fratræder sit valgte hverv, hvis ikke selve formålet eller en del af formålet med tilbuddet er at påvirke personen til at fratræde eller søge at fratræde hvervet. Som eksempel kan nævnes, at en civilsamfundsorganisation tilbyder et folketingsmedlem en ledende stilling, som folketingsmedlemmet –

kendeligt både for organisationen og det pågældende medlem – ikke vil kunne varetage ved siden af hvervet som folketingsmedlem, og som derfor vil forudsætte, at vedkommende nedlægger sit mandat. Dette forhold vil ikke være strafbart, medmindre formålet med tilbuddet konkret har været at påvirke folketingsmedlemmet til at nedlægge sit mandat. Det vil i en sådan situation heller ikke være strafbart, at f.eks. et parti eller en folketingsgruppe eller repræsentanter for disse medvirker ved at formidle en ansættelse eller udpegning af et medlem, som de efter en samlet vurdering af forholdene skønner, at det vil være hensigtsmæssigt at vælge til hvervet.

Som lignende eksempler kan endvidere nævnes udpegning af et folketingsmedlem som minister, hvor det må forventes, at den pågældende vil nedlægge folketingsmandatet eller søge orlov fra Folketinget for at hellige sig ministergerningen, valg til statsrevisor, som fører til, at den valgte vælger at nedlægge sit tidligere hverv, eller udnævnelse til en stilling som ambassadør el.lign., som af praktiske, retlige eller principielle grunde ikke lader sig forene med personens hidtidige, valgte hverv. Generelt må det forudsættes, at udpegninger til hverv og stillinger i det offentlige eller offentlige ejede virksomheders tjeneste ikke vil falde under det strafbare område.

Det vil ligeledes falde uden for det strafbare område, hvis f.eks. et folketingsmedlems parti eller folketingsgruppe af sociale eller lignende grunde yder en særlig bistand til et medlem, som på grund af sygdom eller lignende personlige omstændigheder vælger at nedlægge sit mandat eller søge orlov, så længe bistanden ikke ydes med det konkrete formål at påvirke medlemmet hertil. Det gælder, selv om det måtte stå klart for partiet eller folketingsgruppen, at medlemmet som forudsætning for eller konsekvens af at tage imod bistanden vil nedlægge sit mandat eller søge orlov. Som eksempel kan nævnes, at partiet eller folketingsgruppen hjælper et medlem med behandlings- eller genoptræningsforløb, som betyder, at medlemmet ikke samtidig kan deltage i det daglige politiske arbejde.

Det vil i tvivlstilfælde kunne tillægges betydning ved vurderingen, hvorfra initiativet til mandatnedlæggelsen eller orlovsansøgningen er udgået, idet det kan tale for et formål i strid med den foreslåede regel, hvis initiativet er udgået fra yderen af formuefordelen.

Det understreges, at det ikke som i straffelovens § 122 vil være en særskilt betingelse for strafbarhed, at ydelsen, løftet eller tilbuddet om

formuefordel er »uberettiget«, i hvilken formulering der i relation til straffelovens § 122 antages at ligge en vis nedre grænse for, hvilke ydelser der omfattes af forbuddet. Det vil således alene være afgørende, om der er tale om en formuefordel, der ydes med det konkrete formål at påvirke et medlem af et af de omfattede organer til at fratræde eller søge at fratræde hvervet.

Bestemmelsens gerningsindhold vil være realiseret allerede med ydelsen, løftet eller tilbuddet om formuefordel i den nævnte hensigt. Det er ikke i sig selv afgørende for strafbarhed, at ydelsen, løftet eller tilbuddet faktisk bevirker, at personen fratræder eller søger at fratræde hvervet.

Herudover forudsættes, at forsøgshandlinger vil være strafbare efter dansk strafferets almindelige regler herom.

Med formuleringen »varigt eller midlertidigt« tilsigtes, at det ikke alene skal være strafbart at yde, love eller tilbyde formuefordel i den hensigt, at nogen varigt skal fratræde eller søge at fratræde et hverv omfattet af bestemmelsen, f.eks. at et folketingsmedlem skal nedlægge sit mandat, men også at gøre det i den hensigt, at nogen midlertidigt skal fratræde eller søge at fratræde hvervet, f.eks. at et folketingsmedlem skal søge orlov. Det er i den forbindelse uden betydning for spørgsmålet om strafbarhed, hvilken form for orlov m.v. der vil være tale om at søge, eller af hvilken varighed.

Med formuleringen »søge at fratræde« henses – foruden tilfælde, hvor orlov m.v. beror på godkendelse af en anmodning herom – til de tilfælde, hvor et medlem af et organ omfattet af bestemmelsen ikke frit kan vælge at fratræde sit hverv. Disse tilfælde omfatter navnlig hverv som medlem af en kommunalbestyrelse eller et regionsråd. Det vil heller ikke for sådanne hvervs vedkommende i sig selv være afgørende, om personen faktisk indgiver en anmodning om fritagelse fra hvervet eller på anden måde tager skridt til at søge at fratræde hvervet, idet bestemmelsens gerningsindhold vil være realiseret allerede med ydelsen, løftet eller tilbuddet om formuefordel i den hensigt.

Med det andet led i den foreslåede bestemmelse udstrækkes det strafbare område til også at omfatte ydelse af, tilbud om og løfter om formuefordele til personer, der har adgang til at indtræde i de omhandlede offentlige hverv, for at påvirke de pågældende til at undlade at indtræde i hvervet. Som eksempel kan nævnes ydelse af,

tilbud om eller løfte om en formuefordel til en stedfortræder til Folketinget med den hensigt, at den pågældende skal undlade at indtræde som midlertidigt medlem af Folketinget ved et andet medlems orlov eller som nyt ordinært medlem af Folketinget ved mandatledighed.

De ovennævnte betragtninger gælder tilsvarende for denne situation. Det vil således også være en betingelse for strafbarhed, at formuefordelen ydes, loves eller tilbydes med den konkrete hensigt, at personen skal undlade at indtræde eller søge at undlade at indtræde i hvervet, og bestemmelsens gerningsindhold vil være realiseret allerede med ydelsen, løftet eller tilbuddet om formuefordel i den hensigt.

Det vil ikke være en betingelse for strafbarhed, at der foreligger en aktualiseret situation, hvor der er mulighed for, at modtageren kan indtræde i det relevante hverv, f.eks. en situation, hvor der er opstået eller forventes snart at opstå et ledigt folketingsmandat, som modtageren i kraft af sin placering på stedfortræderlisten vil have adgang til at indtræde i. Det vil være tilstrækkeligt, at der ydes, loves eller tilbydes formuefordel med den hensigt, at modtageren skal undlade eller søge at undlade at indtræde i hvervet, også selv om den faktiske adgang til at indtræde kun er latent, eller endda selv om det er usandsynligt, at adgangen vil blive aktuel.

Det vil være uden betydning for spørgsmålet om strafbarhed, om der er tale om adgang til midlertidig eller varig indtræden i hvervet.

Det foreslås, at reglerne i det foreslåede nye § 117, stk. 2, i straffeloven i kraft af en henvisning i europaparlamentsvalgloven skal finde tilsvarende anvendelse med hensyn til danske medlemmer og personer med adgang til at blive danske medlemmer af Europa-Parlamentet. Bestemmelsen herom foreslås indsat i europaparlamentsvalglovens § 46, stk. 4, hvoraf allerede fremgår, at straffelovens §§ 116 og 117 finder tilsvarende anvendelse ved valg til Europa-Parlamentet. Det vil for sådanne tilfælde – som i øvrigt – skulle afgøres efter straffelovens almindelige regler, hvorvidt et forhold er omfattet af dansk straffemyndighed. Eventuelle spørgsmål om ophævelse af parlamentarisk immunitet for medlemmer af Europa-Parlamentet vil endvidere skulle afgøres efter de almindelige regler herom.

Reglerne vil også gælde for selskaber m.v. (juridiske personer) i kraft af den almindelige bestemmelse i straffelovens § 306, hvorefter der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel for overtrædelse af straffeloven. Strafansvar for en juridisk person for overtrædelse af de ovennævnte regler forudsættes ikke at udelukke, at også den fysiske person, der har begået overtrædelsen, kan ifalde strafansvar for det samme forhold.

4.3. »Passive« tilfælde

Det foreslåede § 117, stk. 3, indebærer, at samme straf som i stk. 1 endvidere vil finde anvendelse på et medlem af Folketinget eller kommunale eller andre offentlige råd eller myndigheder, som modtager, fordrer eller lader sig tilsige formuefordel for varigt eller midlertidigt at fratræde eller søge at fratræde hvervet, og på en person, der har adgang til at indtræde i disse forsamlinger, råd eller myndigheder, og som modtager, fordrer eller lader sig tilsige formuefordel for at undlade eller søge at undlade dette.

De omfattede hverv vil dermed være de samme som dem, der omfattes af det foreslåede § 117, stk. 2, jf. punkt 4.2. ovenfor.

Det at modtage, forordre eller lade sig tilsige formuefordel forudsættes at skulle forstås på samme måde som de lignende formuleringer andre steder i straffeloven, herunder i § 117, nr. 5, og i § 144 om passiv bestikkelse af personer, der virker i dansk, udenlandsk eller international offentlig tjeneste eller hverv.

Det vil være en betingelse for strafbarhed efter bestemmelsen, at medlemmet modtager, fordrer eller lader sig tilsige formuefordelen som modydelse for at fratræde eller søge at fratræde sit hverv. Det vil dermed falde uden for det strafbare område, at et medlem af en af de omfattede forsamlinger m.v. f.eks. tager imod et tilbud om en ansættelse, bestyrelsespost eller anden stilling, som rent praktisk vil forudsætte, at vedkommende fratræder sit valgte hverv, hvis ikke denne fratræden konkret udgør en modydelse for tilbuddet. Under samme forudsætning vil det ligeledes falde uden for det strafbare område, hvis f.eks. et folketingsmedlem modtager en særlig bistand, som ydes af vedkommendes parti eller folketingsgruppe af sociale eller lignende grunde på grund af vedkommendes sygdom eller lignende personlige omstændigheder. Der henvises til eksemplerne på tilfælde, der ikke vil være strafbare, ovenfor under punkt 4.2.

Det vil ikke som i straffelovens § 144 være en særskilt betingelse for strafbarhed, at modtagelsen, fordringen, eller accepten af tilsagnet om formuefordel er »uberettiget«, i hvilken formulering der i relation til straffelovens § 144 antages at ligge en adgang til at holde ydelser af underordnet karakter, som ikke rummer risiko for indflydelse på tjenestens udøvelse, udenfor. Det vil således alene være afgørende, om der er tale om en formuefordel, der modtages, fodres eller lades sig tilsige som modydelse for at fratræde eller søge at fratræde et hverv i en af de omfattede forsamlinger m.v.

Bestemmelsens gerningsindhold vil være realiseret allerede med modtagelsen, fordringen eller accepten af tilsagn om formuefordel som modydelse for at fratræde eller søge at fratræde hvervet. Det er ikke i sig selv afgørende for strafbarhed, at modtageren faktisk fratræder eller søger at fratræde hvervet.

Herudover forudsættes, at forsøgshandlinger vil være strafbare efter dansk strafferets almindelige regler herom.

Med formuleringen »varigt eller midlertidigt« tilsigtes, at det ikke alene skal være strafbart at modtage, fordre eller lade sig tilsige formuefordel for varigt at fratræde eller søge at fratræde et hverv omfattet af bestemmelsen, f.eks. for som folketingsmedlem at nedlægge sit mandat, men også for midlertidigt at fratræde eller søge at fratræde hvervet, f.eks. for som folketingsmedlem at søge orlov. Det er i den forbindelse uden betydning for spørgsmålet om strafbarhed, hvilken form for orlov m.v. der vil være tale om at søge, eller af hvilken varighed.

Med formuleringen »søge at fratræde« henses – foruden tilfælde, hvor orlov m.v. beror på godkendelse af en ansøgning – til de tilfælde, hvor et medlem af et organ omfattet af bestemmelsen ikke frit kan vælge at fratræde sit hverv, jf. også punkt 4.2. ovenfor. Det vil heller ikke for sådanne hvervs vedkommende i sig selv være afgørende, om personen faktisk indgiver en anmodning om fritagelse fra hvervet eller på anden måde tager skridt til at søge at fratræde hvervet, idet bestemmelsens gerningsindhold vil være realiseret allerede med modtagelsen, fordringen eller accepten af tilsagn om formuefordel som modydelse herfor.

Med det andet led i den foreslåede bestemmelse udstrækkes det strafbare område til også at omfatte modtagelse af, fordring på eller accept af tilsagn om formuefordele hos personer, der har adgang til at

indtræde i de omhandlede offentlige hverv, for at undlade at indtræde i hvervet. Som eksempel kan nævnes den situation, at en stedfortræder til Folketinget modtager, fordrer eller lader sig tilsige formuefordel for at undlade at indtræde som midlertidigt medlem af Folketinget ved et andet medlems orlov eller som nyt ordinært medlem af Folketinget ved mandatledighed.

Som i den tilsvarende »aktive« situation, jf. ovenfor under punkt 4.2., gælder ovennævnte betragtninger tilsvarende for denne situation. Det vil således også være en betingelse for strafbarhed, at formuefordelen modtages, fordres eller lades sig tilsige mod at undlade at indtræde eller søge at undlade at indtræde i hvervet, og bestemmelsens gerningsindhold vil være realiseret allerede med modtagelsen af, fordringen på eller accepten af tilsagn om formuefordel i den sammenhæng.

Som i den tilsvarende »aktive« situation, jf. ovenfor, vil det endvidere ikke være en betingelse for strafbarhed, at der foreligger en aktualiseret situation, hvor der er mulighed for, at personen kan indtræde i det relevante hverv. Det vil være tilstrækkeligt, at personen modtager, fordrer eller lader sig tilsige formuefordel for at undlade eller søge at undlade at indtræde i hvervet, også selv om den faktiske adgang til at indtræde kun er latent, eller endda selv om det er usandsynligt, at adgangen vil blive aktuel.

Det vil være uden betydning for spørgsmålet om strafbarhed, om der er tale om adgang til midlertidig eller varig indtræden i hvervet.

Som for de »aktive« tilfælde, jf. ovenfor, foreslås det, reglerne i det foreslåede nye § 117, stk. 3, i straffeloven i kraft af en henvisning i europaparlamentsvalgloven skal finde tilsvarende anvendelse med hensyn til danske medlemmer og personer med adgang til at blive danske medlemmer af Europa-Parlamentet. Bestemmelsen herom foreslås indsat i europaparlamentsvalglovens § 46, stk. 4, hvoraf allerede fremgår, at straffelovens §§ 116 og 117 finder tilsvarende anvendelse ved valg til Europa-Parlamentet. Det vil for sådanne tilfælde – som i øvrigt – skulle afgøres efter straffelovens almindelige regler, hvorvidt et forhold er omfattet af dansk straffemyndighed. Eventuelle spørgsmål om ophævelse af parlamentarisk immunitet for medlemmer af Europa-Parlamentet vil endvidere skulle afgøres efter de almindelige regler herom.

4.4. Færøerne og Grønland

Lovforslaget vil ikke gælde for eller kunne sættes i kraft for Færøerne og Grønland. Dette skyldes, at Færøerne pr. 1. marts 2010 har overtaget lovgivningskompetencen på det strafferetlige område, mens der for Grønland gælder en særlig kriminallov.

5. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser af betydning for det offentlige.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

7. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

8. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen klimamæssige konsekvenser.

9. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljø- og naturmæssige konsekvenser.

10. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

11. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 27. oktober 2026 til den 24. november 2026 (28 dage) været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Advokatsamfundet, Akademikerne, Amnesty International, Bistandsadvokaternes Landsforening, CEPOS, DA, Danske Advokater, Danske Regioner, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder, Den Særlige Klageret, Den Uafhængige Politiklagemyndighed, Det Juridiske Fakultet, Københavns Universitet, Det Kriminalpræventive Råd, Det Uafhængige Tilsyn med Bevismidler, DI, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Fagbevægelsens Hovedorganisation, Folketingets Ombudsmand, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Statsadvokater, Institut for Business Humaniora og Jura, Copenhagen Business School, Institut for Menneskerettigheder, Institut for Samfund og Politik, Aalborg Universitet, Institut for Samfundsvidenskab og Erhverv, Roskilde Universitet, Institut for Statskundskab, Københavns Universitet, Institut for Statskundskab, Syddansk Universitet, Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet, Juridisk Institut, Syddansk Universitet, Juridisk Institut, Aalborg Universitet, Juridisk Institut, Aarhus Universitet, Justitia, KL, Københavns Byret, Københavns Retshjælp, Kraka, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Odense Retshjælp, Politidirektørforeningen, Retspolitisk Forening, Rigsrevisionen, samtlige byretter, Transparency International Danmark, Vestre Landsret, Østre Landsret og Aarhus Retshjælp.

12. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen af betydning
Implementeringskonsekvenser for	Ingen	Ingen

stat, kommuner og regioner		
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Straffelovens § 117 kriminaliserer forskellige handlinger, der kan kompromittere integriteten i de valg eller stemmeafgivninger, der er omfattet af § 116, dvs. valg til Folketinget, Færøernes lagting eller til kommunale eller andre offentlige råd eller myndigheder og lovhjemlede umiddelbare stemmeafgivninger i offentlige anliggender.

I tilknytning hertil foreslås indsat to nye stykker i straffelovens § 117, der skal beskytte integriteten i valgresultatet ved at kriminalisere brug

af formuefordele eller løfter m.v. herom til at påvirke medlemmer af de omfattede valgte forsamlinger, dog ikke Færøernes lagting, til varigt eller midlertidigt at fratræde deres hverv eller påvirke potentielle medlemmer til ikke at indtræde i hvervet, hvorved sammensætningen af de omfattede forsamlinger kan påvirkes af økonomiske hensyn imod den vilje, som vælgerbefolkningen har udtrykt ved valget.

Det foreslåede § 117, stk. 2, indebærer, at det straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år – svarende til den eksisterende strafferamme i § 117 – at yde, love eller tilbyde formuefordel for at påvirke et medlem af Folketinget eller kommunale eller andre offentlige råd eller myndigheder til varigt eller midlertidigt at fratræde eller søge at fratræde hvervet eller for at påvirke en person, der har adgang til at indtræde i disse forsamlinger, råd eller myndigheder, til at undlade eller søge at undlade dette (»aktive« tilfælde).

Tilsvarende foreslås med det foreslåede § 117, stk. 3, at det på samme måde straffes som medlem af Folketinget eller kommunale eller andre offentlige råd eller myndigheder at modtage, fordre eller lade sig tilsige formuefordel for varigt eller midlertidigt at fratræde eller søge at fratræde hvervet eller som en person, der har adgang til at indtræde i disse forsamlinger, råd eller myndigheder, at modtage, fordre eller lade sig tilsige formuefordel for at undlade eller søge at undlade dette (»passive« tilfælde).

Der henvises nærmere herom til lovforslagets almindelige bemærkninger, punkt 4.2. og 4.3.

Til § 2

Til nr. 1

Det foreslås bestemt i europaparlamentsvalglovens § 46, stk. 4, at de under lovforslagets § 1 foreslåede nye bestemmelser i straffelovens § 117, stk. 2 og 3, skal finde tilsvarende anvendelse med hensyn til danske medlemmer og personer med adgang til at blive danske medlemmer af Europa-Parlamentet.

Der henvises nærmere herom til lovforslagets almindelige bemærkninger, punkt 4.2. og 4.3.

Der foretages herudover en konsekvensændring af henvisningen i den gældende bestemmelse til straffelovens § 117 og i samme forbindelse en rent ordensmæssig ændring af formuleringen »Borgerlig straffelovs« til det mere nutidige »Straffelovens«.

Til § 3

Det foreslås, at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

De nye bestemmelser, der indføres med loven, vil gælde for forhold begået efter lovens ikrafttræden.

Til § 4

Det foreslås, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland.

Det bemærkes i den forbindelse, at Færøerne pr. 1. marts 2010 har overtaget lovgivningskompetencen på det strafferetlige område, mens der for Grønland gælder en særlig kriminallov.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I straffeloven, jf.
lovbekendtgørelse nr. 1294
af 7. november 2025, som
ændret ved § 1 i lov nr. 263
af 11. februar 2026 og § 2 i
lov nr. 358 af 3. marts
2026, foretages følgende
ændring:

§ 117. Med bøde eller fængsel
indtil 2 år straffes den, som ved
de i § 116 omhandlede valg
eller stemmeafgivninger
1) uberettiget skaffer sig eller
andre adgang til at deltage i
afstemningen,
2) ved ulovlig tvang (§ 260), ved
frihedsberøvelse eller ved
misbrug af overordnelsesforhold
søger at formå nogen til at
stemme på en bestemt måde
eller til at undlade at stemme,
3) ved svig bevirker, at nogen
mod sin hensigt afholder sig fra
at stemme, eller at hans
stemmeafgivning bliver ugyldig
eller virker anderledes end
tilsigtet,
4) yder, lover eller tilbyder
formuefordel for at påvirke
nogen til at stemme på en vis
måde eller til at undlade at
stemme,

5) modtager, fordrer eller lader sig tilsige formuefordel for at stemme på en vis måde eller for at undlade at stemme.

1. I § 117 indsættes som stk. 2 og 3:

»Stk. 2. Samme straf finder anvendelse på den, som yder, lover eller tilbyder formuefordel for at påvirke et medlem af Folketinget eller kommunale eller andre offentlige råd eller myndigheder til varigt eller midlertidigt at fratræde eller søge at fratræde hvervet eller for at påvirke en person, der har adgang til at indtræde i disse forsamlinger, råd eller myndigheder, til at undlade eller søge at undlade dette.

Stk. 3. Samme straf finder endvidere anvendelse på et medlem af Folketinget eller kommunale eller andre offentlige råd eller myndigheder, som modtager, fordrer eller lader sig tilsige formuefordel for varigt eller midlertidigt at fratræde eller søge at fratræde hvervet, og på en person, der har adgang til at indtræde i disse forsamlinger, råd eller myndigheder, og som modtager, fordrer eller lader sig tilsige formuefordel for at undlade eller søge at undlade dette.«

§ 2

I lov om valg af danske medlemmer af Europa-Parlamentet, jf. lovbekendtgørelse nr. 1136 af 22. september 2025, foretages følgende ændring:

§ 46. ---

Stk. 2.---

Stk. 3.---

Stk. 4. Borgerlig straffelovs §§ 116 og 117 finder tilsvarende anvendelse ved valg til Europa-Parlamentet.

1. I § 46, *stk. 4*, ændres »Borgerlig straffelovs §§ 116 og 117« til:
»Straffelovens § 116 og § 117, *stk. 1*,«, og som 2. *pkt.* indsættes:
»Straffelovens § 117, *stk. 2* og 3, finder tilsvarende anvendelse med hensyn til danske medlemmer og personer med adgang til at blive danske medlemmer af Europa-Parlamentet.«